

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok za rok 2019

Stan na 31 grudnia 2019 rok

Sporządziła:

Agnieszka Marszałek

Urząd Gminy Sanok

Referat Ochrony Środowiska

Zatwierdził: Wójt Gminy Sanok

mgr Anna Hałas

Spis treści

Wstęp.....	5
Cel i zakres opracowania.....	5
Uwarunkowania prawne:.....	5
I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.	6
II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	9
III. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.	10
IV. Liczba mieszkańców.....	13
V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.....	14
VI. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.	14
VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.	15
VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.	18
IX. Wskaźniki.....	19

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2019.	11
Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych w latach 2017, 2018 i 2019.....	11
Tabela 3 Wykaz zlikwidowanych w 2019 r. dzikich wysypisk.....	17
Tabela 4 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.....	19

Spis rysunków

Rysunek 1 Porównanie poniesionych kosztów elementów systemu gospodarki odpadami w latach 2017, 2018 i 2019.....	12
Rysunek 2 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2019 roku.....	17

Wstęp

Gospodarka odpadami, to jedna z ważniejszych dziedzin szeroko pojętej ochrony środowiska. Wraz ze wzrostem jakości życia i rozwojem cywilizacyjnym, wzrasta konsumpcjonizm, który przekłada się na wzrost produkcji odpadów. Brak nawyków ekologicznych i wygodnictwo społeczeństwa jest barierą utrudniającą zachowanie właściwej hierarchii gospodarowania odpadami, osiągnięcia poziomów recyklingu i gospodarowania odpadami w systemie zamkniętym. Jako mieszkańcy i konsumenci stajemy się wytwórcami odpadów i ponosimy odpowiedzialność za ich zagospodarowanie. Pociąga to za sobą konieczność ciągłego monitorowania, dokumentowania i kontroli ilości i sposobu transportu i zagospodarowania odpadów. Zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie odpowiedzialności za wytwarzane odpady jest obecnie jednym z najpilniejszych wyzwań cywilizacyjnych społeczeństwa.

Cel i zakres opracowania

Obowiązek przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2020 poz. 1439).

Opracowanie ma na celu analizę prowadzonych działań i podejmowanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok, która pozwoli usprawnić system gospodarki odpadami, ułatwić mieszkańcom właściwe pozbywanie się odpadów oraz wypełnić zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami.

Zakres opracowania obejmuje zagadnienia wskazane w art. 9tb ust. 1 pkt. 1 do 7, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2020 poz. 1439):

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Uwarunkowania prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 1439);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016, poz. 2167);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 797);
- Uchwała Nr XXXI/552/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 5 stycznia 2017r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022.
- Uchwała Nr LXII/984/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 października 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXXI/552/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 5 stycznia 2017r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022
- Uchwała Nr VI/105/19 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 marca 2019 r. zamieniająca uchwałę Nr XXXI/552/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 5 stycznia 2017r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022.

I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W związku z wejściem uchwaleniem ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw obowiązywała następujący stan prawny (Dz.U. 2019, poz. 1579) w ciągu roku 2019 zmieniły się zasady gospodarowania odpadami i przemieszczania odpadów na terenie województwa podkarpackiego. Do 6 września 2019 roku obowiązywał podział na regiony wraz ze wskazanymi instalacjami regionalnymi i instalacjami zastępczymi dla danych regionów, natomiast od daty wejścia w życie przepisów (6 września 2019 r.) regiony zostały zniesione, a instalacje straciły status regionalnych.

W okresie do 6 września 2019 roku obowiązywał następujący stan gospodarowania odpadami na terenie województwa.

Zgodnie z uchwałą Nr XXXI/552/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 5 stycznia 2017r. w sprawie wykonania planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego (oraz późniejszymi zmianami) Gmina Sanok położona jest w **Południowym Regionie** gospodarki odpadami. Dla tego regionu wskazano instalację do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz instalacje zastępcze do zagospodarowania odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego

przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – składowiska, a także począwszy od 2018 roku instalację ponadregionalną do termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Zgodnie z Programem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego, dla Regionu Południowego wskazano następujące instalacje:

1) dla odpadów zmieszanych:

instalacja regionalna:

- **Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki/ kompostownia ul. Białobrzaska 108, 38-400 Krosno** (moc przerobowa ogółem – 65,5 tys. Mg, w tym dla zmieszanych odpadów komunalnych – 49,5 tys. Mg)
- **Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Wolica, 38-200 Jasło**

instalacja zastępcza:

- Sortowania odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia ul. Piastowska , 37-700 Przemyśl
- Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki/ kompostownia, Paszczyzna 62B, 39-207 Brzeźnica;
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Kozodrza, 39-103 Ostrów;
- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) ul. Centralny Okręg Przemysłowy, 37-450 Stalowa Wola;
- Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki , kompostownia/ m. Sigielki, 37-418 Krzeszów;
- Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia/ Giedlarowa, 37-300 Leżajsk
- Zakład segregacji i kompostownia osadów, ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg

instalacja ponadregionalna: Instalacja termicznego przekształcania z odzyskiem energii/ ul. Ciepłownicza 8, 35-322 Rzeszów

2) dla odpadów zielonych oraz innych bioodpadów:

instalacja regionalna: Kompostownia, ul. Białobrzaska 108, 38-400 Krosno (moce przerobowe ogółem – 4,2 tys. Mg, w tym w tym dla odpadów zielonych – 2,07 tys. Mg)

instalacja zastępcza:

- Kompostownia odpadów i biokomponentów KOMWITA ul. Siedlanka Boczna 2, 37-300 Leżajsk;
- Kompostownia bębnowa (bioreaktor: komposter typ -16, Paszczyzna 62B, 39-207 Brzeźnica;
- Kompostownia odpadów zielonych w Rzeszowie ul. Ciepłownicza 11, 35-322 Rzeszów;

3) dla odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – składowiska:

instalacja regionalna: Składowisko „Krosno”,

instalacje zastępcze:

- Składowisko „Kozodrza”,
- Składowisko „Przemysł”.

Od września 2019 r. w wyniku wyjścia w życie ustawy z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 poz. 1579) przestały obowiązywać regiony gospodarki odpadami oraz regionalne instalacje gospodarki odpadami. Ustawa wprowadziła pojęcie instalacji komunalnych, których listę publikuje marszałek województwa. Lista funkcjonujących oraz planowanych do budowy rozbudowy lub modernizacji na terenie woj. podkarpackiego instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach została opublikowana 6 września 2019r. na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Gmina Sanok i Gmina Miasta Krosna zawarły z dniem 16 marca 2018 r. porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Krosno wybranego zakresu zadania utrzymania czystości i porządku w gminie obejmujące zagospodarowanie (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów zielonych, zawarte na 10 lat.

W 2019 roku od stycznia do września odpady zmieszane kierowane były do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Krośnie, Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej - Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o. w Krośnie, ul. Fredry 12, 38-400 Krosno.

W związku z modernizacją Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie i ograniczeniem możliwości przetwarzania, przyjmowanie odpadów zostało wstrzymane, w wyniku czego od października 2019 r. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Tarnobrzegu prowadzonej przez FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o. Podmiot został wybrany w wyniku zamówienia publicznego w przetargu nieograniczonym.

Odpady zielone kierowane były do kompostowni odpadów komunalnych i biokomponentów KOMWITA w Leżajsku.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Łącznie w 2019 r. zebrano 1469,250 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Miesięcznie na terenie gminy zbieranych było średnio 122,437 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, tj. o 1,305 Mg więcej w stosunku do roku poprzedniego.

Odpady zielone

Odpady zielone z terenu gminy zbierane są w gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:

- 1) Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku prowadzonym przez operatora - Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sanoku,
- 2) Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach prowadzonym przez Gminę Sanok.

Zebrane w punktach odpady zielone przekazywane były do ciepłowni w Krośnie (gałęzie i drewno), a także do kompostowni KOMWITA w Leżajsku (trawa, liście i drobne gałęzie). W 2019 roku zebrano 47,12 Mg, z czego 29,30 Mg zebranych selektywnie odpadów zielonych zostały poddawane kompostowaniu w instalacji zastępczej w Leżajsku (proces R3), natomiast 17,82 Mg zostały skierowane do ciepłowni (proces R1) na blok kogeneracyjny ORC (MPGK Krosno Sp. z o.o. Oddziału energetyki ciepłej ul. Sikorskiego 19 w Krośnie).

II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Remont i doposażanie GPSZOK w Pisarowcach.

W 2019 GPSZOK w Pisarowcach został wykonany remont dach budynku. Rozszerzono rodzaje odbieranych odpadów o tkaniny i odzież. W dalszej kolejności planuje się remont wiaty magazynowej oraz ogrodzenia. W przyszłości konieczne jest również zamontowanie wagi i remont pomieszczeń socjalnych.

Działania edukacyjne

W 2019 roku kontynuowane były działania edukacyjne. W szkołach przeprowadzono konkurs w zakresie zbierania makulatury powiązany z zajęciami dydaktycznymi oraz przygotowaniem plakatu. Wszystkie szkoły wzięły udział w konkursie.

Mieszkańcy otrzymali harmonogramy przygotowane przez Gminę, które zawierały również kolorowe ulotki dotyczące właściwej segregacji odpadów.

Konieczne jest podejmowanie dalszych działań edukacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki wśród mieszkańców.

Zagospodarowanie odpadów zielonych.

Rok 2019 nie rozwiązał zapoczątkowanych w 2017 roku problemów z zagospodarowaniem odpadów zielonych. Ograniczenie mocy przerobowych kompostowni w Krośnie, spowodowało konieczność poszukiwania instalacji zastępczych znajdujących się w innych regionach (Rzeszów, Leżajsk, Paszczyzna). Instalacje te są znacznie oddalone od Gminy Sanok. Z trzech instalacji tylko instalacja w Leżajsku dysponowała mocami przerobowymi, pozwalającymi na przyjęcie odpadów z terenu Gminy Sanok. O ile w przypadku dużych punktów zbierających w krótkim okresie czasu duże ilości odpadów zielonych, transport nie stanowi większego problemu, o tyle w przypadku małego punktu jak Punkt w Pisarowcach koszty transportu odpadów znacznie (prawie trzykrotnie) przewyższały koszt ich zagospodarowania.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów kuchennych ulegających biodegradacji.

W 2019 roku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2017 r. poz. 19) wprowadzono do systemu obowiązkowy selektywny odbiór odpadów kuchennych ulegających biodegradacji. Odpady kuchenne ulegające biodegradacji nie są regionalizowane. W województwie podkarpackim brak jest instalacji zagospodarowujących tego rodzaju odpad. Najbliższa instalacja posiadając moce przerobowe znajduje się w Stalowej Woli. Brak instalacji oraz konieczność częstego odbierania odpadów kuchennych generuje znaczne koszty.

III. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wykonano na podstawie zestawienia wydatków poniesionych w roku 2019. Zestawienie faktycznie poniesionych kosztów przedstawia tabela nr 1.

Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020, poz. 1439) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W ramach umowy na odbieranie odpadów komunalnych przedsiębiorca wyposaża mieszkańców w worki do selektywnego zbierania odpadów. Usługa ta wliczona jest w system gospodarki odpadami.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (usuwanie dzikich wysypisk).

W roku 2019 wydatki na usuwanie dzikich wysypisk ponoszono ze środków budżetowych nie pochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Łączenie wydatki na system gospodarki odpadami w 2019 r. wyniosły **2.274.144,17 zł.**

Tabela 1 Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2019.

Lp.	Opis zadania	Kwota wydatkowana
1.	Odbiór i transport odpadów zmieszanych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie selektywnie zbieranych odpadów wraz z kosztami odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.	1 059 213,15 zł
2.	Zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych	817 956,34 zł
3.	Opłata za Gminny Punkt Zbiórki Odpadów w Sanoku (zbieranie i zagospodarowanie, w tym odzysk i recykling)	111 369,96 zł
4.	Utrzymanie i obsługa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Pisarowcach	128 630,04 zł
5.	Koszty obsługi administracyjnej - wynagrodzenia, umowy zlecenia, umowy o dzieło, - zakupy materiałów, obsługa informatyczna programu	147 148,70 zł 9 825,98 zł
	Razem koszty	2 274 144,17 zł
	Wpływy	2 183 705,98 zł
	Bilans	-90 438,19 zł

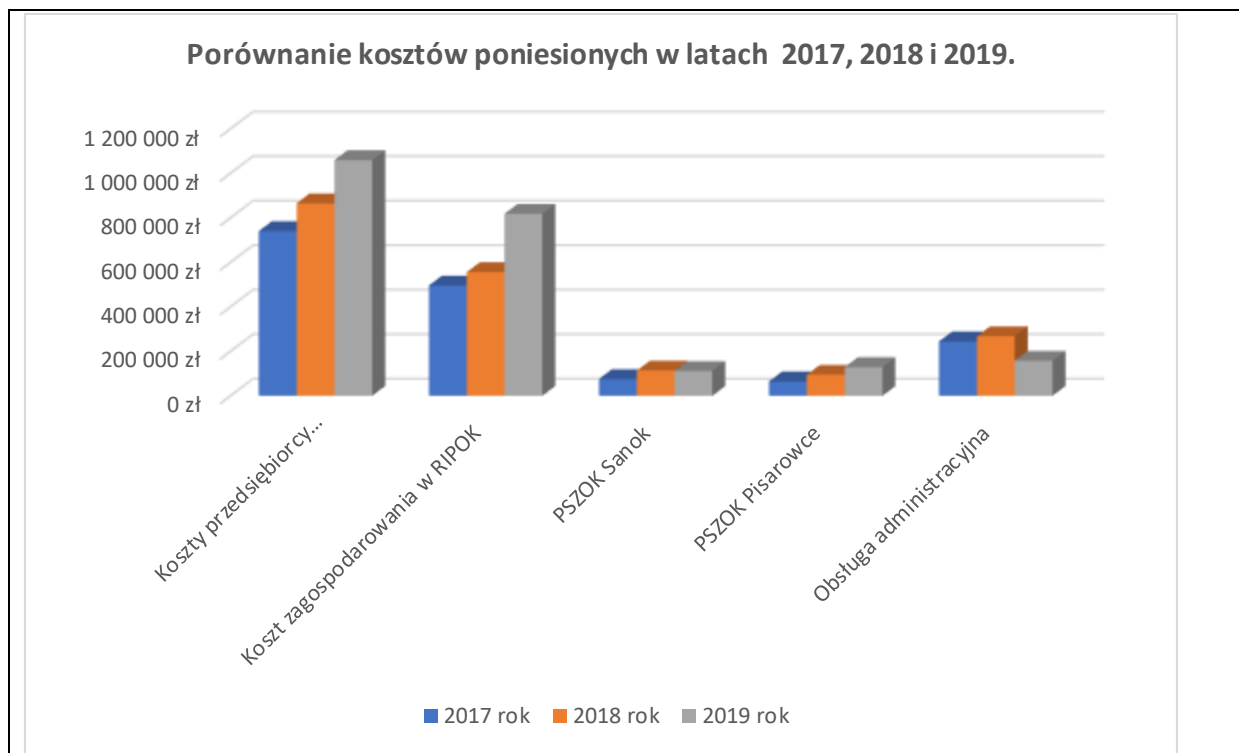
Łączenie wydatki na system gospodarki odpadami wyniosły 2.274.144,17 zł.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2019 wyniosły 2.183.705,98 zł. Z uwagi na niższe niż planowane wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z budżety Gminy Sanok wydatkowano na system gospodarki odpadami komunalnymi 90.438,19 zł.

W 2019 roku podwyższono opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy segregują odpady z 8 złotych na 12 złotych od mieszkańca, natomiast dla właścicieli nieruchomości, którzy nie segregują odpadów z 15 złotych na 23 złotych. Jednak w wyniku tej podwyżki nie uzyskano znacznych wpływów do budżetu, ponieważ mieszkańcy licznie zgłaszali zmiany swoich deklaracji zmniejszając liczbę mieszkańców.

Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych w latach 2017, 2018 i 2019.

<i>Pozycja w kosztach</i>	<i>2017 rok</i>	<i>2018 rok</i>	<i>2019 rok</i>
<i>Koszty przedsiębiorcy odbierającego odpady</i>	740 188 zł	864 622 zł	1 059 213,15 zł
<i>Koszt zagospodarowania w RIPOK</i>	495 853 zł	555 751 zł	817 956,34 zł
<i>PSZOK Sanok</i>	75 353 zł	113 195 zł	111 369,96 zł
<i>PSZOK Pisarowce</i>	64 596 zł	94 188 zł	128 630,04 zł
<i>Obsługa administracyjna</i>	244 407 zł	267 248 zł	156 974,68 zł

Rysunek 1 Porównanie poniesionych kosztów elementów systemu gospodarki odpadami w latach 2017, 2018 i 2019.

Stawki opłat w roku 2019

W roku 2019 roku podwyższone zostały opłaty za gospodarowanie odpadami dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy segregują odpady z 8 zł na 12 zł oraz z 15 zł na 23 zł od każdej zamieszkującej osoby. Opłatę regulowała uchwała nr V/31/2019 Rady Gminy Sanok z dnia 23.01.2019 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności.

Opłaty wynosiły:

1. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a odpady są zbierane w sposób selektywny, wynosiła **12 zł** miesięcznie od mieszkańca.
2. Wyższa stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a odpady są zbierane w sposób nieselektywny wynosiła **23 zł** miesięcznie od mieszkańca.
3. Miesięczna stawka za pojemnik dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a odpady są zbierane w sposób selektywny, wynosiła:
  - 1) pojemnik 60l – 18 zł
  - 2) pojemnik 120l – 38 zł
  - 3) pojemnik 240l – 76 zł
  - 4) pojemnik 1100l – 230 zł
  - 5) pojemnik 7m³ – 870 zł.

4. Wyższa miesięczna stawka za pojemnik dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli odpady są zbierane w sposób nieselektywny, wynosiła:
  - 1) pojemnik 60l – 36 zł
  - 2) pojemnik 120l – 76 zł
  - 3) pojemnik 240l – 152 zł
  - 4) pojemnik 1100l – 345 zł
  - 5) pojemnik 7m³ – 1305 zł.

5. Ryczałtowa roczna opłata od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku wynosiła
  - 1) dla właścicieli nieruchomości którzy segregują odpady – 56,00 zł
  - 2) dla właścicieli nieruchomości którzy nie segregują odpadów – 88 zł.

IV. Liczba mieszkańców.

Według danych zawartych w ewidencji ludności w Gminie Sanok na koniec roku 2019 zameldowanych było 18272 mieszkańców.

Według złożonych deklaracji (na dzień 31.12.2019 r.) na terenie Gminy Sanok systemem odbioru odpadów zostało objętych 14093 mieszkańców.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych wyniosła – 164.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniosła – 4749.

Liczba złożonych deklaracji, właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy zobowiązali się do segregacji wyniosła – 4211.

Liczba złożonych deklaracji, właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy nie segregują odpadów wyniosła – 538.

Liczba wydanych decyzji naliczających – 4.

Weryfikacja złożonych deklaracji opiera się na analizie danych z ewidencji podatkowej, ewidencji ludności oraz ewidencji gruntów i budynków, a także oświadczeń złożonych przez właścicieli nieruchomości.

Z prowadzonej weryfikacji deklaracji wynika, że na terenie gminy Sanok obserwuje się ciągłą migrację mieszkańców. Wielu mieszkańców przebywa stale poza granicami kraju i w innych miastach Polski. Wiele osób zmienia deklarację, zgłaszając swój wyjazd, nawet sezonowy - na kilka miesięcy, jednak niewiele osób zmienia deklaracje z powodu powrotu do miejsca zamieszkania. Z tego powodu liczba osób wskazanych w deklaracjach może nie odzwierciedlać stanu demografii na terenie gminy.

V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wskazuje, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;

oraz przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Obowiązek ten dotyczy mieszkańców, którzy nie są objęci obowiązkiem ponoszenia opłat, wynikającym z ustawy, bądź z uchwały rady gminy. Art. 6 ust 6-12 przywołanej wyżej ustawy zobowiązuje gminę do zorganizowania odbierania odpadów lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz ustalenia w drodze decyzji zasad terminów i opłat za te usługi.

Rada Gminy Sanok podjęła uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (uchwała Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.). Na mocy powyższej uchwały wszyscy właściciele nieruchomości, na których powstają odpady komunalne są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VI. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.

System gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok usankcjonowany jest uchwałami Rady Gminy Sanok w zakresie objęcia właścicieli nieruchomości systemem odbierania odpadów komunalnych, obowiązków i praw w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sanok oraz szczegółowych warunków i zakresu świadczenia usług gospodarowania odpadami w zamian za opłatę. Powyższe problemy zostały uregulowane uchwałami:

Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;

Nr XIII/99/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sanok, ze zmianami: Uchwałą nr XXV/204/16 z dnia 14 listopada 2016 r., Uchwałą nr XXXVI/278/17 z dnia 26 października 2017 r., Uchwałą na XI/74/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r.

Nr XXXVI/280/17 z dnia 26 października 2017 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów ze zmianami Uchwałą nr XXXVI/280/17 z dnia 26 października 2017 r.

W Gminie Sanok systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęci zostali właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Odpady zbierane są w podziale na frakcje w workach odpowiednich kolorów:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- 2) odpady kuchenne ulegające biodegradacji – kolor brązowy;
- 3) papier i tektura – kolor niebieski;
- 4) zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali) – kolor żółty;
- 5) opakowania ze szkła – kolor zielony;
- 6) popioły – kolor szary.

Mieszkańcy wyposażeni są w worki do zbierania odpadów o odpowiednich kolorach, z wyjątkiem worków na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w które muszą wyposażać się sami.

W okresie letnim od maja do września na terenach, na których znajduje się duża ilość nieruchomości rekreacyjnych, udostępnienie są pojemniki na odpady zarówno zmieszane jak i selektywne.

Ponadto raz w roku przeprowadzana jest zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego oraz opon.

Mieszkańcy mają do dyspozycji dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów:

- 1) Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku ul. Jana Pawła II 56 prowadzony przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sanoku (punkt udostępniany mieszkańcom Gminy Sanok na podstawie porozumienia międzygminnego) czynny od wtorku do piątku od 9 do 17 oraz w soboty od 8 do 16.
- 2) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, prowadzony przez Gminę Sanok, czynny w środy od 13 do 17 oraz w soboty od 9 do 13.

VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

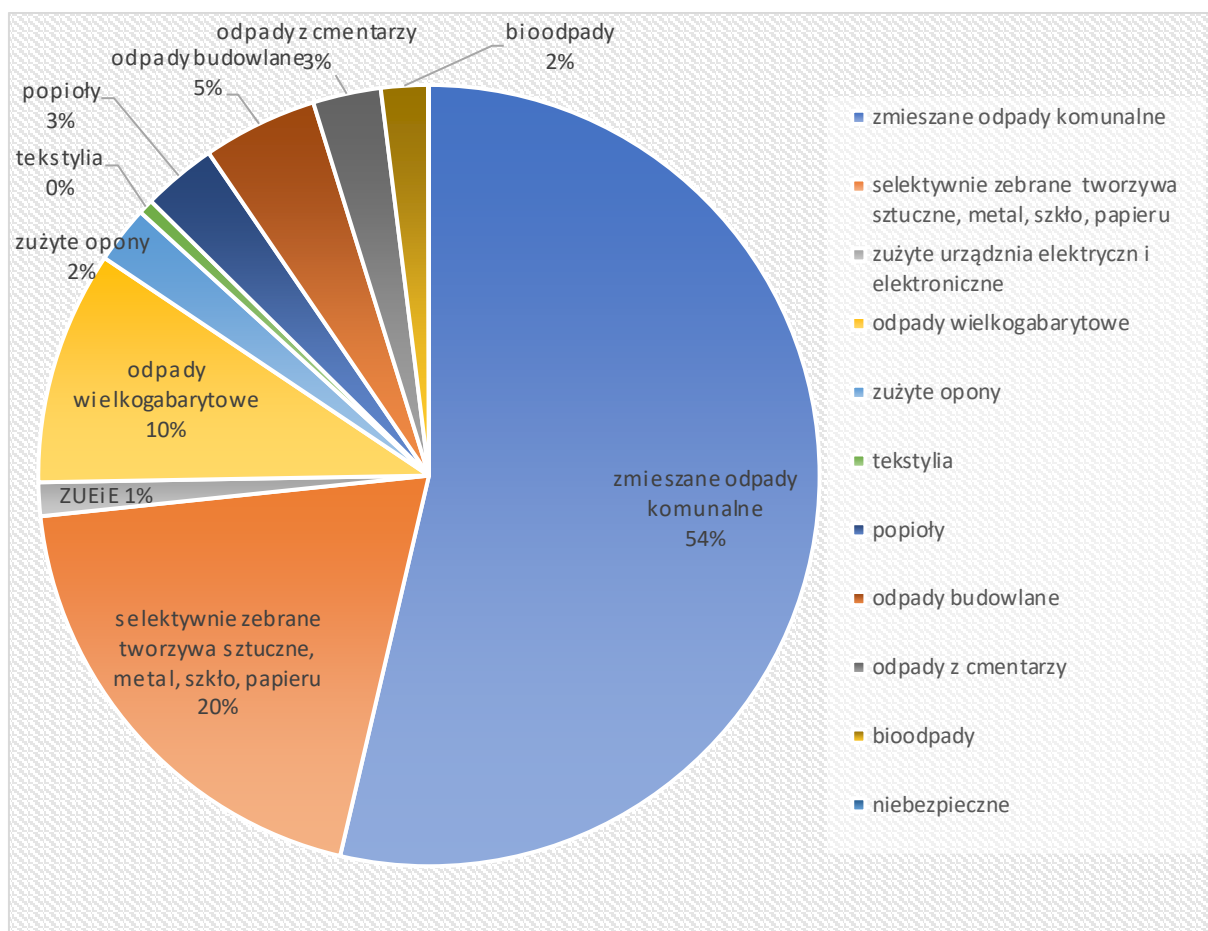
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2019 na terenie województwa podkarpackiego wytworzono 242 kg/ mieszkańca/rok odpadów komunalnych.

W roku 2019 odebrano od mieszkańców Gminy Sanok 2738,035 Mg odpadów komunalnych. (Dla porównania w poprzednich latach zebrano: w 2018 - 2643,92 Mg w 2017 - 2418,091 Mg; w 2016 – 2184,233 Mg; w 2015 -1783,5 Mg; w 2014 – 1487,9 Mg; w 2013 - 1306,96 Mg.) Przyjmując, że na terenie Gminy Sanok wytwarza odpady 14093 mieszkańców, nagromadzenie odpadów na mieszkańca za rok 2019 wynosiło 197 kg. W stosunku do wytworzonych w województwie podkarpackim, ilość odpadów zebranych od mieszkańców Gminy Sanok, była mniejsza od średniej ilości w województwie o 45 kg.

Łącznie odebrano od mieszkańców oraz zebrano w punktach selektywnej zbiórki odpadów 2738,035 Mg odpadów komunalnych w tym:

- zmieszanych odpadów komunalnych 1469,250 Mg
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 539,065 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych (ZUEiE) 37,549 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 265,410 Mg
- zużytych opon 64,990 Mg
- odpadów budowlanych 129,940 Mg
- odpadów z cmentarzy 76,950 Mg
- popiołów 84,460 Mg
- tekstyliów 17,270 Mg
- odpadów zielonych 47,120 Mg
- odpadów kuchennych 6,140 Mg
- opakowań po materiałach niebezpiecznych 0,346 Mg
- przeterminowanych leków 0,080 Mg

Rysunek 2 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2019 roku.

Likwidacja dzikich wysypisk.

W analizowanym okresie zlikwidowano 7 dzikich wysypiska w ramach 5 zleceń - Kostarowcach, Jurowcach, Pisarowcach, Łodzinie, Mrzyglódzie oraz Sanoczku, na którym zalegały odpady rozbiórkowe, odpady komunalne, odpady niebezpieczne. Łącznie usunięto 7,56 Mg odpadów. Likwidacja dzikich wysypisk finansowana była ze środków budżetowych.

Tabela 3 Wykaz zlikwidowanych w 2019 r. dzikich wysypisk.

Liczba wysypisk (szt.)	Miesiąc	Miejscowość	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]	Kwota wydatkowana na usunięcie
7			Razem	7,56	9 247,75 zł
2	kwiecień	Jurowce Kostarowce	odpady komunalne	0,50	950,00 zł
2	maj	Pisarowce Łodzina	opony, budowlane i rozbiórkowe	2,50	6 156,00 zł
1	czerwiec	Mrzyglód	odpady komunalne	0,50	800,00 zł
1	listopad	Mrzyglód	materiały zawierające azbest	2,06	680,79 zł
1	listopad	Sanoczek	materiały zawierające azbest	2,00	660,96 zł

VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W 2019 roku na terenie Gminy Sanok zebrano 1469,250 Mg (w 2018 - 1453,580 Mg; w 2017 - 1382,52 Mg; w 2016 - 1276,84 Mg; w 2015 - 1113,5 Mg; w 2014 - 1002,7 Mg; w 2013 - 813 Mg) zmieszanych odpadów komunalnych.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne, zostały skierowane do mechaniczno-biologicznego przetwarzania i zagospodarowane w procesie R12, do instalacji regionalnej - Sortowni odpadów komunalnych i z selektywnej zbiórki w Krośnie, instalacji zastępczej - Zakładu segregacji i kompostowania odpadów w Tarnobrzegu, instalacji zastępczej - Sortowni odpadów komunalnych zmieszanych i kompostowni w Młynach

W wyniku przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostało skierowanych na składowisko

- 1) 3,459 Mg odpadów o kodzie 191212 - inne odpady (w tym substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 191211 – frakcja podsitowa – Składowisko „Krosno”
- 2) 246,994 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na składowisko „Krosno”;
- 3) 32,28 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na Składowisko „Tworków” (woj. śląskie);
- 4) 32,588 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na Składowisko „Kozodrza”;
- 5) 4,22 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na Składowisko „Młyny”

Odpady zielone zebrane w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych ul. Jana Pawła II 59 w Sanoku oraz Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, 38-533 Nowosielce przekazywane były do ciepłowni w Krośnie (gałęzie i drewno), a także do kompostowni KOMWITA w Leżajsku (trawa, liście i drobne gałęzie). W 2019 roku zebrano 47,12 Mg, z czego 29,30 Mg zebranych selektywnie odpadów

zielonych zostały poddawane kompostowaniu w instalacji zastępczej w Leżajsku (proces R3), natomiast 17,82 Mg zostały skierowane do ciepłowni (proces R1) na blok kogeneracyjny ORC (MPGK Krosno Sp. z o.o. Oddziału energetyki ciepłej ul. Sikorskiego 19 w Krośnie).

IX. Wskaźniki

Tabela 4 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.

Wskaźniki		
1	Ilość odebranych i zebranych odpadów w gminie.	2 738,035 Mg
2	Ilość odebranych i zebranych odpadów na 1 mieszkańca (14093 mieszkańców).	197 kg/rok
3	Ilość odebranych i zebranych odpadów surowcowych (563,411 Mg) na mieszkańca (14093 mieszkańców).	40 kg/rok
4	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów surowcowych (do wyliczeń przyjęto liczbę mieszkańców wg. złożonych deklaracji 14093).	34,83 % Poziom wymagany (nie mniej niż 40%) nie został osiągnięty
5	Ilość (%) odpadów kierowanych na składowiska (168,29 Mg) - wszystkich odpadów zagospodarowanych w procesie D5	6,1 %
6	Poziom ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.	0,31 % Poziom wymagany (nie więcej niż 40%) został osiągnięty
7	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.	92,90 % Poziom wymagany (nie mniej niż 50%) został osiągnięty